

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	7
1. GİRİŞ.....	13
2. YÖNETİM/ KAMU YÖNETİMİ: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE TARİHSEL SÜREÇ	19
I. YÖNETİM KAVRAMI	19
A. Yönetim	19
B. Kamu Yönetimi	23
II. KAMU YÖNETİMİ DİSİPLİNİNİN GELİŞİMİ.....	28
A. Kamu Yönetiminin Gelişiminde Kameral Bilimlerin Etkisi.....	28
B. Avrupa'da Kamu Yönetiminin Gelişimi	30
C. ABD'de Kamu Yönetiminin Gelişimi.....	33
III. YÖNETİM TEORİLERİ	39
A. Klasik Yönetim Teorisi.....	40
B. Neo-Klasik Yönetim Teorisi.....	45
C. Modern Yönetim Teorisi.....	48
D. Postmodern Yönetim Teorisi.....	50
IV. KAMU YÖNETİMİNDE PARADİGMA DEĞİŞİMİ	53
A. Geleneksel Yönetim Yaklaşımı	53
B. Kamu Yönetiminde Paradigma Değişimi.....	54
C. Yeni Kamu Yönetimi Yaklaşımı.....	57
D. Yönetişim Yaklaşımı	62
IV. POST-PARADİGMA VE KAMU YÖNETİMİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR.....	68
A. Neo-Weberyen Devlet Yaklaşımı	68
B. Kamu Değeri Yaklaşımı	71
C. Yeni Kamu Yönetişimi	74
D. Dijital Çağ Yönetişimi	76
E. Bütünleşik Kamu Yönetimi Yaklaşımı.....	79
3. TÜRK KAMU YÖNETİMİ: TARİHSEL SÜREÇ, GENEL YAPI VE İŞLEYİŞ.....	81
I. TÜRK KAMU YÖNETİMİNİN GELİŞİMİ.....	81

A.	Tarihsel Süreç	81
B.	Türk Devlet Geleneğinde Siyasi ve İdari Yapının Özellikleri	84
II.	OSMANLI İMPARATORLUĞU DÖNEMİNDE TÜRK KAMU YÖNETİMİ	86
A.	Devlet Örgütlenmesi.....	87
B.	Hukuk Sistemi.....	88
C.	Bürokrasının Çekirdeği: Kul ve Tımar Sistemi	89
D.	Bürokratik Yapı ve Sistem.....	91
E.	Yönetimde Batılılaşma ve Modernleşme Hareketleri.....	93
III.	CUMHURİYET DÖNEMİNDE TÜRK KAMU YÖNETİMİ	96
A.	Tek Parti Döneminde Kamu Yönetimi: 1923-1946	97
B.	Çok Partili Dönemde Kamu Yönetimi: 1946-1960	100
C.	Planlı-Karma Ekonomi Döneminde Kamu Yönetimi: 1960-1980	101
D.	Neoliberal Politikaların Etkisinde Kamu Yönetimi: 1980-2000	103
E.	Küresel Bütünleşme Sürecinde Kamu Yönetimi: 2000 ve Sonrası	104
IV.	TÜRK KAMU YÖNETİMİNİN ÖRGÜTLENMESİ VE TEMEL ÖZELLİKLERİ.....	105
A.	Türk Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Özellikleri	106
B.	Merkezden Yönetim	108
C.	Yerinden Yönetim.....	110
V.	KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE TÜRK KAMU YÖNETİMİNİN GENEL GÖRÜNÜMÜ.....	112
A.	Genel Özellikleriyle Türk Kamu Yönetimi	112
B.	Türk Kamu Yönetiminin Sorunları.....	115
C.	Kalkınma Planlarında Türk Kamu Yönetimi.....	118
VI.	TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE REFORMLARA KÜRESELLEŞME ETKİSİ	121
A.	Yabancı Uzman Raporları.....	123
B.	Planlı Dönemde Reform Çalışmaları	124
C.	1980 Sonrası Reformlar: Liberal Dönüşüm Politikaları	127
D.	2004 Yılı Sonrası Reformlar: Küresel Bütünleşme Süreci.....	129
E.	Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi: Yönetsel Yapıda Değişiklik	133
4.	KÜRESELLEŞME VE YÖNETİM İLİŞKİSİ	139
I.	KÜRESELLEŞME: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE TARİHSEL SÜREÇ	139
A.	Küreselleşmenin Kapsamı.....	141
B.	Küreselleşmenin Analizi.....	143
C.	Küreselleşmenin Mahiyeti ve Özellikleri.....	147

D. Küreselleşmenin Tarihsel Gelişimi	149
1. Tarih Öncesi Dönem Asur Ticaret Kolonileri Çağı	150
2. Avrupa'daburglar dönemi	150
3. Ortaçağ sonrası dönem ve coğrafi keşifler.....	151
4. Modern dönem ve sanayinin gelişmesi	152
II. KÜRESELLEŞMENİN FELSEFİK VE TEORİK TEMELLERİ	156
A. Merkantilist Devlet Anlayışı.....	156
B. Kapitalist Yaklaşım	158
C. Modernleşme Teorisi.....	162
D. Modern Ulus-Devletin Oluşumu	165
E. Liberal Teori.....	166
III. KÜRESELLEŞMEYE İLİŞKİN YAKLAŞIMLAR	168
A. Aşırı Küreselleşmeci Yaklaşım	168
B. Kuşkucu Yaklaşım	169
C. Dönüşümcü Yaklaşım.....	172
IV. KÜRESELLEŞMENİN JEOPOLİTİK KONUMLANMASI	173
A. Küreselleşme ve Merkez-Çevre İlişkisi.....	174
B. Küreselleşme ve Karşılıklı Bağımlılık İlişkisi.....	175
C. Küreselleşme ve Bölgeselleşme.....	177
D. Küreselleşme ve Yerelleşme	179
V. KÜRESELLEŞMENİN DİNAMİKLERİ	181
A. Sanayi Devrimi.....	181
B. 1929 Bunalımı ve Refah Devletinin Gelişimi	184
C. Neoliberal Politikalar ve Yeni-Sağ	186
D. Bilimsel Devrim ve Teknolojik Gelişmeler.....	189
E. Sermayenin Hareketliliği ve Serbest Piyasa Anlayışının Gelişmesi	191
VI. KÜRESELLEŞME VE YÖNETİM SÜREÇLERİ İLİŞKİSİ	193
A. Küresel Bir Kamu Yönetimine Doğru	193
B. Küresel Bir Kamu Yönetimi İçin Politika Dizaynı: Washington Konsensüsü	197
C. Küreselleşmenin Ulusal Yapılar ve Yönetim Süreçleri Üzerine Etkileri	201
1. Küreselleşmenin ekonomik alandaki etkileri	201
2. Küreselleşmenin teknolojik alandaki etkileri	204
3. Küreselleşmenin siyasal alandaki etkileri.....	205

4. Küreselleşmenin toplumsal ve kültürel alandaki etkileri	207
5. KÜRESELLEŞME VE ULUS-DEVLET İLİŞKİSİ	211
I. DEVLET: KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE TARİHSEL SÜREÇ.....	211
A. Devletin Özellikleri.....	214
B. Devletin Kaynağı Hakkında Teoriler	217
C. Erken Devletler ve Siyasal Yapıların Evrimi	221
II. ULUS-DEVLET VE GELİŞİMİ.....	228
A. Toplumsal, Siyasal ve Yönetsel Bütünleşme Bağlamında Ulus ve Ulusçuluk	230
B. Ulus-Devletin Ortaya Çıkışı	233
C. Ulus-Devletin Düşünsel ve Felsefik Temelleri.....	237
III. ULUS-DEVLETİN AYIRICI ÖZELLİKLERİİNDEKİ DÖNÜŞÜMLER	238
A. Ülkesellik	239
B. Egemenlik	240
C. Merkezilik	241
D. Ulusallık	243
IV. ULUS-DEVLETİN PARAMETRELERİNDEKİ DEĞİŞİMLER	245
A. Yurtaşlık.....	245
B. Demokrasi	249
C. Hukuk	252
D. Yetki ve Meşruiyet	254
E. Sivil Toplum	257
V. KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE ULUS-DEVLETİN GELECEK PERSPEKTİFİ	259
A. Ulus-Devlete Yönelik Eleştirel Yaklaşımlar.....	259
B. Küreselleşmenin Ulus-Devlet Üzerindeki Etkileri.....	262
C. Ulus-Devlet Üzerinde Etkili Olan Ulus-Ötesi Yapılanmalar	264
D. Ulus-Devletin Geleceğine İlişkin Tartışmalar	267
E. Ulus-Devletin Yerini Alabilecek Yapılanmalar	270
6. KÜRESELLEŞME VE ULUS-DEVLET SARMALINDA TÜRK KAMU YÖNETİMİ	273
I. KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE ULUS-DEVLETİN DÖNÜŞÜMÜ	273
A. Devleti Değişime Zorlayan Nedenler	273
B. Liberalizm: Bireyci ve Özgürükçü Devlet.....	275
1. Klasik liberalizmin devlet anlayışı: Sınırlı minimal devlet.....	278
2. Sosyal liberalizmin devlet anlayışı: Sosyal refah devleti	279

3.	Neoliberalizmin devlet anlayışı: Küçük ama güçlü devlet	282
C.	Muhafazakârlık-Neomuhafazakârlık: Geleneksel Değerlere Bağlılık	284
D.	Yeni-Sağ ve Devlet: Özgür Ekonomi Güçlü Devlet	286
E.	Türkiye'de Yeni-Sağ ve Neoliberal Politikaların Gelişimi.....	288
II.	TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE DÖNÜŞÜM İHTİYACI.....	292
A.	Kamu Yönetimini Değişime Zorlayan Nedenler	292
B.	Türk Kamu Yönetiminde Değişimin Yönü	295
1.	Modernizmden postmodernizme.....	295
2.	Kamu yönetiminden kamu işletmeciliğine.....	296
3.	Tek merkezlilikten çok merkezliliğe	297
4.	Ulusal yapılanmadan ulus aşırı yapılanmaya	298
5.	Klasik yönetimden dijital yönetime	299
6.	Bürokrasiden postbürokrasiye.....	300
III.	TÜRK KAMU YÖNETİMİNİN DÖNÜŞÜMÜNDE ULUSLARARASI KURULUŞLARIN ETKİSİ	302
A.	İstikrar Politikaları: Uluslararası Para Fonu.....	303
B.	Yapısal Uyum Politikaları: Dünya Bankası.....	305
C.	Düzenleyici Etki: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı	307
D.	Ticari Bütünleşme: Dünya Ticaret Örgütü	310
E.	Siyasal, Ekonomik ve YönetSEL Bütünleşme: Avrupa Birliği	313
IV.	KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE TÜRK KAMU YÖNETİMİNİN NİTELİKSEL DÖNÜŞÜMÜ	318
A.	Yönetimde Devletin Etkinleştirilmesi Çabaları.....	318
B.	Yönetimde Sivil Toplumun Etkinliğinin Artması.....	322
C.	Yönetimde Demokratikleşme Eğilimleri	326
D.	Yönetimde Yerelleşme Eğilimleri	330
E.	Yönetimde Merkezileşme Eğilimleri	335
V.	KÜRESELLEŞMENİN KAMU HİZMETLERİNE YANSIMASI	338
A.	Genel Çerçevede Kamu Hizmeti	339
B.	Piyasa Sistemine Hazırlık: Serbestleştirme	344
C.	Kamu Hizmetlerinin Halka En Yakın Yerden Sunulması: Hizmette Yerellik.....	346
D.	İşletmeci ve Rekabetçi Yönetim: Özelleştirme	348
E.	Toplumsal Sorumluluk Vurgusu: Yeni Kamu Hizmeti.....	352
VI.	TÜRK KAMU YÖNETİMİNDE KÜRESEL YÖNETİM TEKNİKLERİNİN UYGULANIŞI.....	355

A.	Toplam Kalite Yönetimi	355
B.	Stratejik Yönetim	358
C.	Performans Yönetimi.....	362
D.	İnsan Kaynakları Yönetimi	366
7.	SONUÇ	371
	KAYNAKLAR	385

1. GİRİŞ

Küreselleşme son yılların en çok tartışılan konularından biridir. Genel itibarıyle yeni bir dünya düzenini tanımlamak için kullanılan kavram; ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel alanlardaki hızlı değişimi ifade eder. Bilim ve teknolojideki ilerlemeler, devletlerin karşılıklı bağımlılığı, uluslararası ilişkilerdeki artış, sınır tanımayan sermaye ve bütün bu alanları kuşatan sarmal bir ilişki ağı ile karakterize olan kavram, yeni bir dünya düzeni yaratma iddiasındadır.

Küreselleşmenin tasarladığı bu yeni dünya düzeni her ne kadar bütünlendirici söylemlerle öne çıksa da kavramın yarattığı etki bütünléstirmekten ziyade daha çok yoksulluk, eşitsizlik, kaynaklara erişimde güçlük ve derinleşen toplumsal farklılıklar şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bu durum ise küreselleşmeye ilişkin en nazik konulardan olan küresel eşitsizlik konusunun sorgulanmasına neden olmaktadır. Öte yandan küreselleşmenin olumsuzlukları karşısında küreselleşmeyi şiddetle savunan ve toplumsal gelişmenin ancak küresel dönüşümlerle mümkün olacağını ileri süren görüşler de bulunmaktadır. Bu görüşün savunucuları küreselleşmenin büyümek isteyen az gelişmiş yoksul ülkeler için bir fırsat yarattığını ve bu sürecin ilerlemek için kabul edilmesi gereken bir durum olduğunu ileri sürerler.

Küreselleşme kavramının merkezindeki tartışmalardan biri de ulus-devlettir. Ulus-devletin küreselleşmeyle ilişkisi birçok boyutta tartışılmaktadır. Bir yandan ulus-devletlerin küreselleşmeyi hazırlayan ve hızlandıran yapılar olduğu ileri sürülürken, diğer yandan küreselleşmenin ulus-devleti aşındıran hatta yerine yeni yapılar oturtarak onu ortadan kaldırın bir yapı olduğu savunulmaktadır. Ulus-devlet ile küreselleşme arasındaki bu ilişki; ulus-devletin artık insanların bekłentilerine cevap veremediği, küresel nitelikli sorunlar karşısında sorun çözme gücünün kalmadığı, uluslararası kurumların ulusal yapılarından daha etkili olduğu ve egemenlik ile bağımsızlık gibi kavramların küreselleşmeyle birlikte aşındığı iddialarına dayanmaktadır. Ancak bu tezlerin arasında yer alan görüşler ise, küreselleşmenin gereğinden fazla abartıldığını ve ulus-devletin hâlâ etkin bir siyasal örgütlenme modeli olarak varlığını koruduğunu belirtirler.

Tarihsel düzlemdede değerlendirildiğinde ise ulus-devletin sosyolojik, ekonomik ve politik süreçlerin bir sonucu olarak geliştiği görülmektedir.

Dolayısıyla ulus-devletin değişen ekonomik ve siyasal koşullar nedeniyle bir uyarlanma süreci içinde olduğu ve bu kapsamında küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisinin de ulusal yapıların küresel sistemle bütünlülüğü yönünde geliştiği söylenebilir. Bu süreçte ulus-devlet *kristalize olmuş, pür* bir devlet olarak değil; yetkilerini ulus altı ve ulus üstü kurumlarla paylaşmış bir yapı olarak küresel sistemde yer almaktadır. Bununla birlikte ulus-devletin sahip olduğu insan kaynağı, geopolitik konum, güçlü devlet geleneği gibi ulusal kaynaklar ise onun küresel sistemde söz sahibi olması ve kural koyma bir pozisyonmasına yardımcı olurlar.

Küreselleşme ve ulus-devlet bu dönüşüm süreçlerini ülkelerin kamu yönetimi sistemleri üzerinden gerçekleştirmektedirler. Bu anlamda küreselleşmenin ulus-devlet üzerinde en çok etkilediği alanın kamu yönetimi olduğunu söylemek yanlış olmayacağındır. Küreselleşme ve kamu yönetiminin gelişimi dikkate alındığında ise bu sürecin uzun bir zamanı kapsadığı görülmektedir. Ancak bu etkileşimde özellikle 1970'lerden sonraki dönemin daha belirleyici olduğu söylenebilir. Nitekim Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarından sonra devlet, zor koşullar altında bulunan halkın için kaynakların ekonomik ve adil kullanımını sağlamak amacıyla ekonomiye müdahale etmek durumunda kalmış ve bu süreç beraberinde Keynesyen ekonomi modeline dayanan refah devleti uygulamalarını getirmiştir. Refah devleti anlayışıyla birlikte devletin yapı ve işlevlerindeki artış onun iyice büyümeye ve nihayetinde görev, yetki ve sorumluluklarının sorgulanmasına neden olmuştur. Bu süreçte 1970'li yıllarda yaşanan ekonomik kriz ise devletin işlev ve fonksiyonlarına da yansımış ve devlet bu süreçte deşiferek yeni koşullara uyumlanmaya çalışmıştır. Sosyal refah devleti ise yaşanan bu krizin sorumlusu olarak gösterilmiş ve nihayetinde tüm bu gelişmeler devletin yönetimde bir paradigma değişimine gitmesini zorunlu kılmıştır.

Bu süreçte küreselleşmenin de etkisiyle rekabetçi yapıları ve serbest piyasa ekonomisini referans alan neoliberal politikalar gelişmiş ve bu politikalar muhafazakâr söylemleri de bünyesine katarak Yeni-Sağ düşüncede hayat bulmuştur. Böylece kamu yönetiminde geleneksel yapıdan uzaklaşmış ve Yen-Sağ düşününün önderliğinde yeni bir yönetim sistemine geçilmiştir. 1979 yılında İngiltere'de Muhafazakâr Partiyle iktidara gelen Thatcher ile 1980 yılında Amerika'da (ABD) iktidara gelen Reagan bu yeni yaklaşımı uygulamaya koyarak bütün dünyada da yayılmasını sağlamışlardır. Türkiye'de ise bu süreç Turgut Özal döneminde 24 Ocak 1980 kararları ile uygulamaya konmuştur. Bu politikaların işlerlik kazanması için devletin etkinlik alanının daraltılıp siyaseten güçlü bir devlet yapısının

oluşturulması gerektiği savunulmuştur. Böylece devletin ekonomik alana müdahalesi engellenerek sadece güvenlik, savunma, eğitim, adalet, sağlık gibi temel görev alanlarında faaliyet göstermesi öngörmüştür. Bu yeni sistemde devletten beklenen ise piyasa sistemini korumaya ilişkin düzenleyici, denetleyici ve kural koyucu bir rol üstlenmesidir. Bu süreçte devletin hukuku da etkin kılarak sistemi siyasal ve hukuksal açıdan da koruması gerektiği savunulmuştur.

Kamu yönetiminde paradigma değişimi olarak da adlandırılan bu süreç ulusal yönetimlerden uluslararası boyuttaki kurumlara kadar bütün yapıları etkilemiştir. Bu süreçte geleneksel kamu yönetimi yaklaşımının yerini işletmecilik temelli Yeni Kamu İşletmeciliği yaklaşımı almış ve bu yaklaşımın ilkeleri kamu yönetiminin tüm süreçlerine yansımıştır. Yeni Kamu İşletmeciliği, savunduğu ilkelerle kamu yönetimi alanında büyük bir dönüşümü öngörmüştür. Düşünsel temelleri neoliberalizme dayanan bu yaklaşım 1990'lı yıllara kadar kamu yönetiminde etkin bir paradigma olarak uygulanmış, ancak uygulamada karşılaşılan sorunlar nedeniyle özellikle 2000'li yıllarda sonra yoğun bir eleştiriye maruz kalmıştır. Bu eleştirilerin sonucunda ise kamu yönetimi kendisine yeni bir açılım sunacak farklı yaklaşımlara kapı aralamak zorunda kalmıştır. Tüm bu gelişmelerin bir sonucu olarak kamu yönetimi devletle birlikte gelişmiştir. Devletin niteliğindeki değişime paralel olarak kamu yönetimi de aynı yönde dönüşüm göstermiştir. Bu dönüşüm; ulus-devlet formunun gereklerinin korunarak aynı zamanda küresel mekanizmalarla bütünlüğünü ifade etmektedir.

Bu çalışmada küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisinin Türk kamu yönetimi üzerindeki etkisi incelenmiştir. Çalışmanın genel amacı, özellikle 1980 sonrası dönemde Türk kamu yönetimi üzerinde etkili olan neoliberal politikaların Türk kamu yönetimini ne yönde etkilediğinin tespit edilmesidir. Bu çerçevede küreselleşme süreciyle birlikte devlet yapımızda meydana gelen değişimlerin neler olduğu, bu değişimlerin en çok hangi alanlarda gerçekleştiği, bu değişim sürecinde ne tür sorunlar yaşandığı, bu sorunların çözümü için geliştirilen çağdaş yönetim yaklaşımlarının neler olduğu ve bu yaklaşımın ülkemizde uygulanabilirliğinin mümkün olup olmadığı konuları incelenmeye çalışılmıştır. Ayrıca neoliberal politikaların uygulandığı bir süreçte daha iyi bir kamu yönetiminin nasıl yapılandırılacağı ve yönetimin hangi alanlarda geliştirilmesi gerektiği gibi soruların da cevaplandırılarak küreselleşme sürecinde Türk kamu yönetiminin yaşadığı dönüşümün incelenmesi amaçlanmıştır.

Hemen belirtmek gerekir ki; çalışmada araştırmmanın temel inceleme konularından olan küreselleşmenin iyi ya da kötü olduğu yönünde bir değerlendirmede bulunulmayacaktır. Benzer şekilde ulus-devlet olgusunun da bir övgüsü veya yergisi yapılmayacaktır. Bu bağlamda her iki kavram, çalışmanın kuramsal kısmında mevcut literatürle ilgili değerlendirmelerin ortaya koyduğu biçimde aktarılmaya çalışılacaktır. Bu düşüneden yola çıkarak küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisinin Türk kamu yönetimi üzerindeki etkisi araştırılacak ve yönetimin geliştirilmesine ilişkin önerilerde bulunulacaktır.

Çalışma, metodolojik olarak nitel araştırma yöntemiyle yürütülmüşdür. Ağırlıklı olarak doküman analizi ve literatür taramasının kullanıldığı çalışmada konuya ilişkin kitaplar, makaleler, derleme çalışmalar, tezler, bireysel araştırma materyalleri, kurumsal inceleme ve değerlendirme raporları, kanun, yönetmelik gibi çeşitli yasal düzenlemeler ile konuya ilişkin internet kaynaklarından yararlanılmıştır. Bu kaynaklardan elde edilen veriler içerik analizi yapılarak teze aktarılmıştır. Çalışmada kapsamlı bir görüş çeşitliliği sağlamak amacıyla uluslararası yazından da yararlanılmış ve alanın onde gelen isimlerine yer verilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada yöntem olarak betimleyici ve tanımlayıcı bir metot kullanılmış olup genel çerçevede küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisinde Türk kamu yönetiminde yaşanan değişim ve mevcut durum ortaya konarak, kamu yönetiminin geliştirilmesine ilişkin önerilerde bulunulmuştur. Bu kapsamda elde edilen veriler detaylı ve sistematik bir şekilde incelenmeye çalışılmıştır. Ayrıca çalışma oldukça geniş kavamlara odaklandığından konuya ilişkin ana tartışmalar olabildiğince değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Çalışma sürecinde konuya ilişkin literatürün zenginliği araştırmmanın derinleştirilmesi bakımından destekleyici olmuştur. Bununla birlikte literatürün zenginliği, oldukça geniş bir art alana sahip olan kamu yönetiminin tanımlanması ve araştırma konusunun sınırlandırılması açısından ciddi bir titizliği gerektirmiştir. Ayrıca, derin ve köklü iki kavram olan kamu yönetimi ile Türk kamu yönetiminin tarihsel düzlemden oldukça eski bir geçmişe sahip olmaları, bu iki kavramın tez içerisinde aktarılmasında detaylı bir çalışma yapılmasını gerektirmiştir. Bu durum, araştırmmanın sınırlılığını oluşturmaktadır, teze ilişkin konu ve kavamlar bu sınırlılıklar çerçevesinde ele alınmıştır.

Çalışmanın temel tezi küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisinin Türk kamu yönetimi üzerinde etkili olduğu yönündedir. Bu amaçla çalışmada yöntem olarak öncelikle kamu yönetimi kavramı açıklanmaya ardından çalış-

manın öncülleri olan küreselleşme ve ulus-devlet kavramları incelenerek bu kavramların birbirleriyle ve kamu yönetimiyle ilişkisi ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çalışma, giriş ve sonuç bölümleri dâhil yedi bölümden oluşmaktadır. Çalışmanın tüm bölümlerinde konunun olabildiğince çeşitli boyutlarıyla değerlendirilebilmesi için kavamlar ve bunlar arasındaki ilişkiler ayrıntılı bir şekilde ele alınmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda;

Çalışmanın birinci bölümü giriş kısmını içermektedir. Araştırmayı amaç, yöntem, kapsam ve sınırlıklarını içeren bu bölümde tez metnine ilişkin genel bir bilgilendirmeye yer verilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde yönetim ve kamu yönetimi kavamları ele alınarak bu kavamların içerikleri ve tarihsel süreçteki gelişimleri incelenmiştir. Bu kapsamda kamu yönetimi teorileri, kamu yönetiminin gelişmesine katkıda bulunan kuramlar, kamu yönetiminde paradigma değişimi ve kamu yönetiminde paradigma sonrası süreçler ele alınmıştır.

Çalışmanın üçüncü bölümünde Türk kamu yönetimi ele alınmış ve genel yapı ve işleyiş tarihsel bir perspektifte incelenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla bu bölümde genel çerçevede Türk kamu yönetiminin gelişimi ince- lendikten sonra Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi kamu yönetimleri dönemi etkileyen önemli olaylar çerçevesinde değerlendirilmiş ve ardından Türk kamu yönetiminin örgütlenmesine ilişkin temel ilkeler yer verilerek Türk kamu yönetiminde gerçekleştirilen reform süreçleri küreselleşme bağlamında ele alınmaya çalışılmıştır.

Çalışmanın dördüncü bölümünde küreselleşme ve yönetim ilişkisi incelenmiştir. Bu bölümde araştırmayı öncüllerinden olup, hem ulus-devlet hem de kamu yönetimi üzerinde dönüştürücü bir etkide bulunan küreselleşme kavramı ayrıntılı bir şekilde ele alınmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda küreselleşme kavramının analizi yapılarak küreselleşmenin teorik ve felsefik temelleri, küreselleşmenin dinamikleri, küreselleşmenin geopolitik konumlanması ve küreselleşme sürecine ilişkin yaklaşılara yer verilmiştir. Sonrasında ise küreselleşme ve yönetim süreçleri incelenerek küreselleşmenin ulusal yapılar üzerinde meydana getirdiği değişimler ele alınmıştır.

Çalışmanın beşinci bölümünde küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisi incelenmiştir. Bu bölümde devlet kavramı ve gelişimi incelenerek çalışmanın temel araştırma konularından biri olan ulus-devletin gelişimi hakkında bilgi verilmiştir. Bu bölümde küreselleşme sürecinde ulus-devletin yaşadığı dönüşüm ele alınarak ulus-devletin parametreleri ve ayırcı özelliklerin-

de yaşanan dönüşüm küreselleşme olgusu çerçevesinde incelenmeye çalışılmıştır. Bölümün sonunda ise küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisi değerlendirilerek ulus-devlete yönelik eleştirel yaklaşımalar, ulus-devletin üzerinde etkili olan ulus ötesi oluşumlar, ulus-devletin yerini alabilecek yapılmalar ve ulus-devletin geleceğine ilişkin tartışmalara yer verilmiştir.

Çalışmanın altıncı bölümünde araştırmancının problemleri olan küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisinin Türk kamu yönetimi üzerindeki etkisi geniş bir şekilde incelenmeye çalışılmıştır. Bu amaçla öncelikle küreselleşme sürecinde devletin dönüşümü incelenmiş ve bu süreç devletin dönüşümüne etki eden doktrinler çerçevesinde ele alınmaya çalışılmıştır. Sonrasında devletin yaşadığı bu dönüşüme koşut olarak Türk kamu yönetiminde yaşanan dönüşüm ihtiyacı incelenmiştir. Bu bölümde Türk kamu yönetiminin yaşanan değişimin yönü siyasal ve yonetisel süreçler değerlendirilerek aktarılmıştır. Yine bu bölümde Türk kamu yönetimi üzerinde etkili olan uluslararası kuruluşlar Türk kamu yönetiminin uluslararası sisteme nasıl ve ne yönde bütünlüğünün değerlendirilmesi amacıyla incelenmiş ve küreselleşmenin lokomotifi olarak değerlendirilen bu kuruluşların sadece Türk kamu yönetimini değil küresel ölçekte dünya yönetim sistemlerini nasıl dönüştürdükleri ortaya konmaya çalışılmıştır. Sonrasında küreselleşme süreçlerinin kamu hizmetlerine yansması ve bu süreçte yaşanan dönüşümler ele alınmaya çalışılmıştır. Yine bu bölümde küreselleşme ve ulus-devlet ilişkisi demokrasi, hukuk, sivil toplum, yerellik ve merkezilik kavramları etrafında değerlendirilerek bu alanlarda yaşanan dönüşümlerin devletin niteliğine ne yönde etkide bulunduğu incelenmeye çalışılmıştır. Bölümün sonunda ise bu dönüşümlerin bir yansımışi olarak Türk kamu yönetimde uygulanan küresel yönetim tekniklerine yer verilmiştir.

Çalışmanın yedinci ve son bölümünde ise araştırmada elde edilen veriler analiz edilerek araştırmancının öne çıkan bulguları değerlendirilmiş ve Türk kamu yönetiminin gelişimine ilişkin önerilerde bulunulmuştur. Çalışma genel olarak değerlendirildiğinde, küreselleşme sürecinde devletin dönüşümü üzerine odaklanmıştır. Bu kapsamda konuya ilişkin tartışmalar küreselleşme sürecinin ekonomi-politik değerleri olan neoliberalizm ve Yeni-Sağ çerçevesinde yürütülmüştür. Çalışmada küreselleşme ve neoliberalizm kavramlarının birbirine neredeyse eşdeğer kavamları olduğu, bu iki kavram arasındaki ilişkinin ulus-devletleri ve kamu yönetimini etkilediği görülmüşdür. Ayrıca küreselleşme ile ulus-devletin birbirini destekleyen ve besleyen yapılar olduğu, bu kapsamında bu kavamların birbirini dönüştürdüğü ve nihayetinde Türk kamu yönetiminin de bu kavamları esas alarak neoliberal politikalar ve Yeni-Sağ çerçevesinde dönüştüğü değerlendirilmiştir.